

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т

1931 сыл алтынны
15 күнүттөн тахсарССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 35 (6328)

1986 сыл. Кулун тутар 25 күнэ
ОПТУОРУНЬУНСыаната
3 харчы.

ДИРИННИК, ОЛОБУ КЫТТА СИБЭЭСТЭЭН

А. С. ПТИЦЫНА,
ССКП райкомун
секретара

Советский Союз Коммунистический партияны XXVII съезигэр советский норуот айбар-тутар үлэ сана онытынан байытылаан, өссө ордулук түмсүүлээх уонна биэр сомоҕо буолла. ССКП программнай мыйымыларын, партия XXVII съезин уураахтарын олохто кылларан, советский норуот экономиката, социальнай салааҕа, култураҕа биллэр иннини сыбарыйыылары ситистэ. Тас политическай позициялар бөгөргөтүлэр. Советский государство аан дойдутаабы авторитета үүнэ. ССКП Эйэ уонна социальнай прогрессе знаятын үрдүктүк тутан иһэр.

Билигин тосту оҕуулуулаах кэрдикс кэпчэ, дойду иһигэр, аан дойдутаабы түһүлгө хаачыстыба өттүнэн сана быһыыга-майгыга билигин партияны марксизм-ленинизмгэ бэриһиллээбэ өссө төгүл көһүнэ. Съезд ССКП муус устардаабы (1985 с.) Пленумта дойду социальнай-экономическай сайдыытын түргэттигэ стратегическай мыйымын бигэргэттэ.

Съезд ССКП Кини Комитетин Политическай курсун уонна практическай үлэтин биэр санаанан биһирэтэ. Кини Комитет, съезд политическай дамылаагыгар этилибит баалааһыналарын, түмүктэһиннэрин уонна соруктарын бары партиянай тэрилтэлэр бэйэлэрин үлэлэрингэр салайаралларыгар сорууйда. Съезд ССКП Программатин сана редакциятын уонна ССКП Устаабыгар этиилэри кылларан туран бигэргэттэ. 1986—1990 сс. уонна 2000 сылга диэри кэмгэ ССРС социальнай уонна экономическай сайдыытын Сүрүн туһайыыларын ылына. Партия салайар органнын быыбардаата. Хас биридн коммунист, хас биридн советский киһи иннигэр чопчу соруктар турарда.

Билигин оройуонмут үлэһиттэрэ съезд үлэтин улахан болдомтолоохтук телевизорман, радионан уонна бэчээттан кэпчээ көрдүлэр. ССКП КК Генеральнай секретара М. С. Горбачев, ССРС Министрдарын Советын Председателя Н. И. Рыжков дириг не хоһоонноох дамылаагыларын бүүс-бүтүннүү биһирэттэр.

Съезд хаамыта үлэһиттэри таһарыылаах үлэбэ өрө күүртэ. Саха уобаластаабы партиянай тэрилтэттэн делегаттар Будюкин В. Д., Рагозин В. С., Шарин П. П., Корнилов И. Ф. ыгырымыларын оройуонга 81 үлэ коллективтара, 3438 рабочайдар өбөөтүлэр, ударнай махтаба турунан нэмчыллээх оттука. Матерыйаалга үлэлээттилэр, ойз советский фондугар 22519

солж. үбү көһөрдүлэр. Съезд үлэһит күннэригэр тэтимн норуотта оҕостон, 1986 сыл уонна уон иккис пятилетка устата үрдүк таһарыылаахтык үлэллэргэ быһаарыннылар. Съезд үлэһит күннэригэр таһарыылаах үлэлэрин иһин Эрилик Эристин аатынан совхоз автопаркатын, «Чурапчы» совхоз тракторнай паркатын, «Мелководстрой» мехучастогун, суолу тутар оройуонунуур участкак, олобу-дубаҕы хаачыымы управлениетин, дьэ-уот уонна коммунальнай хаһаайыстыба управлениетин, типография коллективтара, политическай-наасабай үлэбэ активнай кыттымыларын иһин, Дирин, Вахсы орто оскуоаларын, Чурапчы интернат-оскуолатын коллективтара ССКП райкомун Бочуотунай грамоталарынан, 200 производство бастыкына Махтаал суруктарынан наараадаланымлар.

Оройуонга ССКП XXVII съезин матерыйаалларын пропагандалааһын съезд үлэһит күннэригэр сааламыта. Үлэ коллективтарыгар съезд аһымдыгыгар интиһиэр, кэлин күннэргэ политинформациялар, бэснээлэр ыытыллыбытара. Съезд бары күннэригэр кулузтарга, спортзалларга, оскуоаларга, кыһыл муһунтарга үгүс араас дьаһаллар ыытыллынылар. Ол курдук партия ветераннарын чыэ-тэһиниэр, тематическай бэчээр-дэр, Эйэ уонна биэр санааланы дьаарбанкалара, оҕолор уруһуйдарын конкурсу, үөрэнээччилэр прикладной уонна техническай оҕо-букуртын оройуоннаабы быыстап-ката, оскуолаабы агитбригада-лары көрүү конкурсу, «Коммунист-тан холобур ыдабыт» кинофести-валь, «Съезтен—съезкэ» кинигэ быыстанкалара, «Айар үлэһиттэн съезин аһымдыгыт» деизтээх айар отчуоттар, култура уонна спорт эстафетата ыытыллынылар.

ССКП райкомутар политическай уонна экономическай оскуоалар пропагандастарыгар, партиянай-ха-һаайыстыбанын, идеологическай актив оскуолатын исээтчиллэригэр ССКП XXVII съезин матерыйаал-ларыгар семинар ыытылына, нэ-дильгэнтэригэр пропагандастескай группалар табыстылар. Чурапчы микрорайоннарыгар, нэдильгэнтэ-р агитзоналарыгар ССКП XXVII съезин матерыйаалларын билиһин-нэригэ лекциялар, бэснээлэр ыытыллыытара.

Кулун тутар 13 күнүгэр ССКП КК Политбюрога партия XXVII съезин уураахтарын толорууну, съезд докумуоннарын үөрэтинин уонна маасаса быһааран биэринин тэрийин бастыкы учараттаах дьаһалларын бигэргэттэ. Ити уу-раагынан салайтаран ССКП XXVII съезин матерыйааллара партия-най, комсомольскай полит-үөрэх уонна экономическай үөрэхтээгин системаларыгар, наасабай пропа-ганда араас көрүгүлэригэр үөрэт-тиллэхтэрэ.

Съезд докумуоннарын үөрэтин, быһааран өйдөтүү дойду социаль-най-экономическай сайдыытын тү-ргэттигэ, экономикаын интенсифи-кациялааһына, советский демок-ратиянын сайынаран иннигэ, дис-циплинаһын уонна бэрээдэгэ сал-гыы бөгөргөтүүтэ туһуланар уонна эрчимнээх үлэин, хоһуун айым-нылаах көрдөөһүнү ытыгарга, со-циальнай снэрдээх буолуу прин-циптэрин бигэргэтэргэ сөптөөх усу-луобуйалары тэрийиһин, советский общество снэрдээх төрүттэрин ба-ры дьаһалларынан бөгөргөтүүнү кытта ыкса сибээстээн ыытыл-лымахтаах.

Оскуоаларга уонна семинарда-га таһарыс М. С. Горбачев Поли-тическай дамылаагы «Билигин аан дойду: сүрүн хабааттымылар уонна утарсымылар» дьин бастакы раздэллэр үөрэттилэр, аны салгыы атын раздэллэр үөрэттиллихтэрэ.

Бу күннэргэ бөһүөлэктэргэ «Знание» общество тэрилтэлэрэ лекциялар лекцияларын захтаралла-ра наада. Сир ахсын көрдөрөн агитация сагардылара уонна ту-сарыылара арайыллар.

ССКП XXVII съезин уураах-тарын олохто кылларан соруктарын оройуоннаабы партиянай тэрилтэ ССКП райкомун пленумугар, пар-тиянай, комсомольскай, профсоюз-най тэрилтэлэр бэйэлэрин уопсай муһунахтарыгар, райсовет уонна сельсоветтар учараттаах сессия-ларыгар дьүүлэллэллэхтэрэ.

Улахан историческай суолталаах съезд матерыйаалларын пропаган-далааһын, хас биридн киһиэхэ тэриэрдн—бу кылгас кэмнээх хаһаайыстыба буолбатах. Бу—билигин идеологическай, партиянай-тэрийэр, хаһаайыстыбанын үлэбит бүтүн-күүтүн уһун кэмнээх программата. Съезд матерыйаалларын үөрэтин диригин уонна олобу кытта ык-са сибээстээн ыытыллымахтаах. Кини сүрүн не хоһоонунан хас бири-дин киһи үрдүк таһарыылаахтык үлэлээһини, 1986 сыл уонна ил-тилетка бүтүннүүтүн былааннарын ситиһиниллэхтигэр толорууну, тэри-линлээх, бөдө дьэсиһилиннэлээх буолууну хаачыымы буолаллар.

Былааннары толоруу булгуччулаах

КЫСТЫКТААБЫНЫ КУОҔАРДА

Василий Петров — Карл Маркс аатынан совхоз биэр бастык суоһунтэ. Куһуун киһиэхэ 47 мөлөх турумаах, оройу ыһары-дари туттарбытара. Кыс-тын алта ыһаргаччылар иччал-лээх көрүү-харайыны түмү-гар суоһунтэр бөһөхтүгү-дулар, улааттылар. 114,2 кг — хас биридн бөһө-ку кыстык садаламаһыт-тан эбиллэһтэ иттичэ. Ку-лун тутарга биридн төбө 18,4 кг улаатта. Василий итинэн совхозка, оройуон-га нем хаһа иннигэ кыс-тынтаабы социалистичес-кай эбэһэтэлиһтэһтэни куоһарда. Кини бу күн-нэргэ үлэ биэр саамой эппиэттээх учаастагар — саһа төрүөбү көрүүгэ-ха-райыма барыага.

Василий биэр идэлээх-тэрэ, өһнэ Кулаадыма ферма ыччат суоһунтэ тө-лөһүтөөччүлэрэ — Я. Ба-рашков үс киһилээх эве-нота кыстык алта ыһаргаччыгай көрдөрүүлэһиннэр: биэр бөһөһүкү эбиллэһтэ 83,6 кг снэһнэстэ. Кулун тутарга биридн төбө ор-тотунан 17,8 кг улаатта.

Эвено биридгэдэнн бэ-дэрээтэһэн үлэллэр. Ки-һилэр совхоз администра-циятын кытта түһэриһит дуоһабардарыгар бэлиэ-тэммит кириилэрин—145 бөһөһүкүларын хас бири-динлэрин 100 кг улаатын-нары — болдьоһун ин-нигэ толорор кыахтаны-лар.

М. КОЛЕСОВА.

УС СТОГОВОҔУ ХОЛБОНОН

Хатылы трактористара ыаллымы Болтоно отделе-ниетин механизатордара техника көдүүһүн үрдэ-тэргэ ыгырымыларын дамылаан өйүүллэр, тнэ-дэр-тайар үлэлэргэ тракт-ористар муһунтүүр көдүүс-тээхтигэр туһунарга дьулу-һаллар.

Оту тнэһингэ отделение бастык трактористара үр-дүк таһарыылаахтык үлэ-лииллэр. Ол күмүтүр фер-маларга уонна ыалларга суоһу кыстыкыра оҕо бу ыһ 22 күнүгэр дьэри таһы-лаан бүттэ. Ыраах үрэх-тэртэн хастык да стого-воһу холбонон оту-тнэһин үтүө холбоһуун адр тракт-ористар Гаврил Федоров уонна Егор Захаров көр-дөрдүлэр. Холбоһор, Гав-рил бөһтүн ДТ-75 тракт-орынан Туолума, Нууча үрэхтэригэр күн ахсын үстүү көһиниллээх оту аҕалтаа. Кини «тнэһир көдөтүн» күүһүн-кыаһын

итиник таба туһунаан сыл садаламаһыттан 1300 эталоннай гектардаах үлэ-ни толордо (бу—квартал-лаабы былаанан 288 бы-рыһыана). Оттон Егор «Беларухтар» иһин стого-воһу холбонон күннээһи үлэ эвэһэһин иннигэр бүк толорууну нуормага ку-булутта. Сыл садаламаһы-тытан итиник сыраллаһан эһнэ уһулуучу үрдүк көр-дөрүүнү ситистэ; квартал устата 310 эталоннай гек-тардаах үлэни толорор былааннааһын үс бүк куо-һарда.

Оту таһыыга элбэх сы-раларын биэрбит адр механизатордары Наум Протопопов уонна Федор Собакин эһнэ бэһнэһин-бит Киһилэр «Беларух» трактордарынан квартал-лаабы былааннарын инни-гин бүттэн ордуһунан аһардылар.

Н. КАЖЕНКИН.

СУӨСҮҮТТЭРГЭ АНААН

Хадаарга В. Н. Григорьев салайааччылаах алта киһилээх биридгэдэ Уорд улаастагар саһа тутуллубут хотонун таһы-гар суөсүһүттэр олоһор дьикэлэрин тутар. Маһын бөһалара кэттилэр. Кулун тутар 10 күнүттөн саһа-

лаан баран дьэһтэ түн-нүгүн боһыһыгар тнэри-тилэр. Барыта 8 тн. суумалаах үлэни толор-дулар. Биридгэдэ нэһэн туттар үлэһитэригэр Е. Е. Михайлов уонна Р. М. Софронов буолаллар.

А. КИРИЛИН.

ҮЛЭБЭ—АМБУЛАТОРИЯ ДЬИЭТЭ

«Якутагропромстрой» механизированнай колон-наһын И. А. Захаров са-лайааччылаах 8 киһилээх биридгэдэ соторутааһыта оройуоннаабы инни амбу-латория саһа дьэһтэни ту-туутун бүтэрэн государс-твеннай комиссияга тут-

тарда. Биридгэдэ уопсайа 271 тн. солж. суумалаах үлэни толордо. Маһыаха ыччат наһааныга В. И. Гуляев, А. И. Илаов, Ф. Ф. Нохтунскай курдук таһыылаахтык үлэлээбит болуотунуукутары бэлиэ-тээбөт буолуохха сатам-мат.

Бу күннэргэ врачтар саһа амбулаторияга дьө-ну көрүүлэрин садалаатын-лар.

«СО» кооп.

Билигин саһын мыйыма туттулар тех-никаны өрөмүөннөһүн үгэһэ. «Чурапчы» сов-хозка бу үлэбэ К. П. Коркин курдук биллэ-лээх көрүүлээх, опы-таах наладчиктар ана-нылар. Кузьма Петро-вич—идэттэн тракт-орист, өрөмүөннээччиһи үһүс сыһын үлэллэр. Кини өрөмүөннээбит трактордарынан меха-низатордар үлэбэ эрэл-лээхтик таһааччылар. Снэһини: К. П. Кор-кин трактор носуоһун бөрөһээркаһыр.

П. Оковенников
фотога.

ДЕПУТАТ—БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРЫГАР

Кулун тутар 21 күнүгэр Болтонотооһу сельскай Култура дьэһиттэр Саха АССР Верховнай Сове-тыгар 125 №-дээх Сыланнаабы быыбардыр уоку-руктан депутат, ССКП обкоһун партиянай комис-сиятын чыһинэ Н. П. Листников быыбардааччыла-рын кытта көрсүтэ.

Таб. Н. П. Листников бэ-йэтин этинтигэр ССКП XXVII съезин түмүктэрин, республика үрдүнү органа быыбардааччылар наһа-тарын толорууга ыһпыт үлэтин, Советтар уонна тыа хаһаайыстыбатын үлэ-һиттэрин иннилэригэр ту-рар соруктары уонна со-циалистическай куотала-һы хаамыытын кытта билиһиннэрдэ.

Көрсүһүүгэ тыл эппит рабочай Н. Е. Герасимов, депутат ыһпыт үлэтин сөптөөһүнэн сыанадан ту-ран, нэдильгэһэ социаль-

оскуола дьэһтин көһөрөн тутууга быһарымылар та-һарылыытыгарын туһа-рынан уонна пенсийерда-рын үлэһэн хаачыымы боппурдустарыгар санаа-ларынан атаастастылар. Саһа илтилетка бастаһы сыһын былааннарын ситиһиниллээх-тик толорууну хааччы-йыыга кэһэ этинлэри кыллардылар.

Муннах, Саха АССР Верховнай Советын депу-тата таб. Н. П. Листников ыһпыт депутатскай үлэ-тин сөптөөһүнэн аһан ту-ран, совхоз отделениеын иннигэр турар соруктары быһаарыыга социалистическай куоталаһыны сал-гыы тэһнэргэ туһааннаах уурааһы ылына.

А. СЛЕПЦОВ.

13 №-дээх Чурапчытаагы СПТУ олобуттан

СОНУНУ БУЛАН СУРУЙУОХХА

Редакция почтамын ырымыбы

Редакция үлэти кэлбит почтамы адыттан, бэри-ингиттэн сардалар. Су-руктар бэйэлэрин ис хо-лооннорунан, темалары-нан хабар айгаларынан хайыты байытталар. На-дизэл аайы ытыллар пла-неркаларга бөчөөтөммит заматналары, ыстатыйла-ры ырыты олохуудар. Олорго общественнай кор-респонденттар В. Макаров «Төрүөү энчирэппэт ту-ругар», П. Дьячковская «Ойууру харыстыааха», Г. Ефимов «Саха дбада-гытын уруктуута» диян ыстатыйалара, о. д. а. сыалларын, соруктарын сиппиттарын, теманы үтү-гэйдик арыыбарттарын, ырытылаахтарын ийин хайыттылар.

Ыйлыгын кэлини киирбит суруктар тустарынан. Мындааайыттан Д. И. Ноёв: «Эмискэ мунгурдаа-дым ыалдьан Т. Г. Нико-лаев массыматынан оро-йон балыыһатыгар ы-рахан туруктаах киирби-тин. Хирурдар В. Т. Нур-сапов уонна В. В. Гу-

лиев суһал операция оро-рон өрүһүдүлэр». — диян махтаһын биллэрэр. Арыгыта суох чэодик олох ийин санааларын этэччилэр албээн иһэл-лэрэ үөрдөр. Бу боппу-руоска бэйэтин санаатын сэрин уонна үлэ ветерана И. Павлов «Идээни бэ-вадизэн олохтума, эдэр-ниһи» диян ыстатыйаты-нан үлэһиннэ. Эмнэ бу темага арыгыны атылаа-һынны бэрээдэктин, хой-туруолун күүһүрдөр наа-далааһын туһунан Мугу-дайтан И. В. Сивцев су-руйар.

В. С. Лыткин, төһө да-даны оройон таһыгар олордор, хаймакка акти-найдык көмөлөһөр. Кини «Мин киннэхэ сугуруй-бин» (Эрилик Эристини туһунан ахтым). «Үтүө үгэстэр тоҕо салдамат-тарый?» (Эрилин Эристин

аатынан совхозу хаалыт-тан таһаарымы туһунан) ыстатыйалара киирдилэр. Автор биир дойдулаах-тарын туһунан «Эбээ Өрү-ү» диян корреспонден-циятыгар Чыаппара олох-тоҕо 85 саастаах Акули-на Павловна Говорова ту-һунан кэссин. Ити бийи-ти рабселькордарбыт ха-бар темаларга кэссэн иһэ-рин көрөһүлөр.

Уруккута советскай пар-тийнай үлэһит, биллгин бөчүөттөөх сыннылааһыа олорор П. К. Дьячковский «Репомовец Куулуна Дьячковскай» диян ыста-тыйагыгар аатын туһу-нан суруйар. Кырдык, Куулуна Дьячковскай Ха-даар нэһилиэгин бастагы репкомовеца өгө. Кини туһунан эдэр ычмакка би-лиһиннэрэр, аҕа көлүөтэ бөлбүөтү үгэстэригэр үө-

рэтэр наада. Ол эрээри Хадаартан кини туһунан корреспондентия киирби-тинэн сибээстөөн, бу ыс-татыйа бөчөөтө хос ту-һанылыбата.

Сылааг нэһилиэгиттэн учуутал Е. Д. Макаров киилэрбит «Тима сыар-да», «Сүөдэ» былах бы-сылар» диян көпсөөннөрө оҕо доҕуру эрдэттэн икэрингэ туһуламмыттар. Эмнэ бу нэһилиэгиттэн учуутал И. К. Макаров «Уу туһунан муннааха» диян ыстатыйатын Амма Аччыгыһа төрөөбүтэ 80 сыла туолуутугар анаа-быт. Ыстатыйа юбилэргэ аналлаах балаһа бөлөм-нэммитин кэнииттэн хойу-таан киирэн бөчөөтөммө-төө.

Ыйлыгын ССКП XXVII съездин уураахтарын олох-хо киллэрингэ үлэһиттэр политической уонна үлэ

активностара, эппитинэс-тэрэ үрдээбитин, саганы, бастыгы олоххо киллэ-рингэ айар үлэһиттэр тус-тарынан, былааннары, эбэ-нээстэлибэлэри толор-ууга кинни ыарахаттар, мэйидэр баалларын, оло-ру туоратымы суолларын тустарынан миэстэлэртэн сурунтар наадалар.

Бу күннэргэ сааскы ыһыга бөлөмнөһүн, об-щественнай сүөһү кысты-гын тэрбэһиннээхтик тү-мүктөөһүн, саҕа төрүү-ү энчирэппэкэ көрүү-хара-йым, производство ис кыахтарын толору туһа-ныы, бордунукуһа хаа-чыстыбатын үрдэтин, ха-рыстаннаан буолуу боппу-руостара хайыт аадаач-чыларын ордук долгутал-лар. Бу, о. д. а. темалар-га үчүгөй, бастыгы хай-гыыр, итэстэри принци-пиальнайдык арыйар, сы-тыгыт критикалыыр ыс-татыйалары рабселькор-дартай күүтэбит.

РЕДАКЦИЯ СУРУККА ОТДЕЛА.

Киннэ

...1943 снл. бүтүүтүн диян I Украинскай фронт командующаа армия генерала Н. Ф. Ватутина иһингэр ээчи-нигэ суох сорук турбута. Билин сэримлэрбит ки-мэн ийиринлэрэ быстах кэмгэ тохтотуллубута, Федьмаршал Э. фон Манштейн баһылыктаах өстөөх модун бөлөҕө со-ветскай сэримлэринэч босхоломмут Киеви төг-гөрү ыларга дуудулсута. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрим биллэһэх полководца Ватутина со-лумар уонна хорсун так-тическай быһаарыһыны ылыһар...

Оройон иһисэкрани-рыгар таһаарылыбыт А. Довженко аатынан студия нэтиг экраннаах өгнөөх «Контрудар» диян саҕа харыыһаа историка киирбит ити күөн өрөсүһүнү сий-лээн көрдөрөр.

Ригагады студия ийи-ни сериалаах өгнөөх «Двойной канкан» диян детектив—ис дьылаа уонна государствозо куттал суох буолуутун органиара кутталаах контрабандистары ту-тууга ыһыттыт уустун операцияларын көсһин. Фильм музыкатын Рай-монд Паулс суруйда.

«Девчине» диян нэ-тит экраннаах өгнөөх лиэнтэ (М. Горькай аа-тынан студия) биллэ-лэх фантаст-суруйааччы Север Гансворскай айым-нытынан туруоруллу-бут. Фильм героя кино-хроникер Бетли сабы-лаах заповеднай зонага ученай Фидлер ийи өйүгэр-санаатыгар бап-пат экспериментинэн, кымыллы бодолоох ыһы-рык дьону үөскэтиннэн, дьарыктанары билэр...

Харыыһааҕа аһааччы-лар бу үлэһитинэн наука ситиһинлэрин дьону ута-ры туттуу туох соду-лаах буолуохтааһын сэр-этэллэр.

С. ДАНИЛОВ.

Редантор Н. Е. МАКАРОВ.

Кабель линияларын харыстаан

ССРС Министрдарын Советын 1969 снл 07 ыйын 22 күнүгээри 567 №-дэх уурааһынан бигэрэтилли-лит «Сибээс линияларын харыстааһын ыһаабы-ларыгар» сөп түбэһиннэрин, кабельнай линиялар трассалара «охранная зона» диян ааттаналлар.

Ыһаах бөһүөлэк таһыгар киилэр аналлаах ос-туолбаларынан, оттон бөһүөлэк иһинэн аһар ли-ниялар техническай документациянан быһаарыл-лаллар.

ЛТЦ суругууан көгүлэ суох уонна кини предта-вителин ыһырбаһа эрэ кабельнай линия охранная зонаһыгар сир үлэһитин ыһыты бобуллар.

Үлэ садаланыан иһинэ 3 №-дэх ЛТЦ предта-вителин ыһаа бу линия аһар трассатын чуолнай-даан. Кабель трассатыгар ыһыттар үлэһит ийи-нэн эрэ өнөһүллаллар.

Өйдөөн, шоссейнай суолларга, совхозтар, пред-приятелар хабар сирдэригэр соччо дииргэ суох-тук кабельнай линиялар ситалларын. Линиялары-нан 2000-да дияр ыһыттар күүрүү бөриллэр. Ол олоххо кутталлаах.

Кабель линиятын алдыаты сокуонунан ирдээр: «Сэрэтин киниксэтин» ылан баран, үлэни быһа-чы толороччу механизатор бэйэтин дьалаһаыттан алдыаттарына, үлэни ыһыттар тэрэлтэ, совхоз са-лаһааччылар механизатордары «Сэрэтин киниксэ-тэ» суох охранная зона аттыгар үлэһит ыһаа на-белы алдыаттардаһтарына.

Сибээс кабельнай линиятын харыстааһын быһа-былатын туттуһун!

Бары тахсар боппуруостарга манымк надырыска билсэ сылдьахтары соң: Ытык Күөл сэтэһинэ-тэ, Кулачиков—Элэй пер. 5, 3 №-дэх ЛТЦ. Те-лефоннар: 21-538, 21-635.

3 №-дэх ЛТЦ АДМИНИСТРАЦИЯТА.

Манан халааттаахтарга махтаналлар

Д. К. уонна Ф. И. Пер-миновтар, адыс уон саас-тарын аасыт кырдыаас-дьон. Мугудайга олорол-лор. Киилэр бастагы колхозтар тэрлээхтэри-тэн билин олохтут уйгу-тун уһаһыбыттар, сэрим-нар сылларын эрдэһитин туораабыттар. Кырды-бастар билигин даданы ийиллэрин үлэстэн араар-баттар. 83 саастаах Дми-трий Кириллович аасыт сайын моой оттообута.

«Саҕа дьыл саҕана оро-норуу улаханник ыһа-дыбыта. Кинини билбэт, суордан-тэллэх кийи-те буолан хаала сүрдээһин аймаммытым, санаа бө-ө-ө ыларбытым», — диян суруйар Федосия Илларионовна. Дмитрий Кирил-лович билигин ама буолан дьыһыттар таһыста. Ытык кырдыабастар Мугудайда-гы участвовай балыһа кылаабынай враһа, эдэр специалист Антонина Ни-колаевна Спиридонова ту-һунан истин-иһэрэх тылы-нан кэспиллэр.

Оттон Чурапчы сэлэ-нэтин кырдыааһа Ирина Митрофановна Максимова

ор сылларга эмтэммит балыһатын врачтарыгар Борис Иванович Дор-офеева, Анастасия Ег-оровна Климова уонна Розалия Алексеевна Ки-риллинада махтаһын тир-дэргэ көрдөһөр.

Кини балыһа терапев-тической отделениетын үлэһиттэрин туһунан РСФСР норуотун үөһэ-ринитин туйгуһа Егор Дми-триевич Макаров элбэх үтүө тыллар суруйар. «Эдэр врач Ульяна Дми-треевна Попова эмчит бу-ларга аһаан төрөөбүт курдук», — дияр автор. Терапевтической отделени-е — кини балыһа биир ийи туттар коллектив. Социалистическай куот-лаһы кыһыкылааһа кол-лектив эгизлэ суох үтүө суобастаах үлэтин ССКП райкомун, райсовет ис-полкомун Бочуотунай гра-моталара туоһулуудлар. Уопсай ситиһингэ медсес-тралар З. М. Монастыре-ва, М. Е. Дьячковская, Ф. Н. Кондратьева, тех-ническай үлэһит Э. И. Петрова киилэрбит ы-лааттара улахан.

Айылга баайа—барыбыт баайбыт

БАЛЫГЫ ДЭЛЭТИЭХХЭ

ма лаппа намтаата, уу дьүдүйдэ. Манник тү-бэлтээ балык эмнэ дьү-дүйэр, өлөр, үөскэһинэ лаппа аччылар. Дьэ ону-о-ха эбин, күһүн муус то-гон балык олохтоох уу-тун булуута, үөрдүһэр көмүгэр мунханаан оло-ру баһан ыллаллар. Ма-на даятан наһаа кыра харахтаах олус элбэх нэ-тэх мунха баарын ахты-бат буолуохха сатамат. Күһүн муус тогоруу кытта күөлтөн күөлгэ түһэ сылдьан өрүсүһэ-өрүсүһэ хос-хос тардым-буллар. Эчи мунхалаах-пыт элбэһэ, мунхалары улахаһа, массымна да көстөрө кийи сөүһөн курдук. Аны бу дьон көрдөбүллэрэ улаханын көрүүт өтө: сырыы айы күүлтан итэһэс буолуо суохтаах. Маны барытын сипиллэр дуо? Ыйлыгын туһар, куултан биедэрэ эрэ курдугун талан ыһаахтара уоннаабытын

ыт, сибиринэ сиир. Бу балык хаһаайыстыбаты-гар төһөлөөх хоромну-нуу?

Мин, балары ахтан туран, быһааччы этиллэри киллэрээхпин баҕара-бын. Барар наадалаах түмүк өнөһүллэһэй?

Биригизин, балыгы со-ботуопкалааһын сөргө ийинэн үөскэтин боппу-руһунан сельсоветтар исполкомнара быһааччы былааннаахтын дьарык-таналларын ситиһиэххэ.

Ийикийинэн, совхозтар уонна шэфтээх тэрлээ-лэр аһаамыт күөллэри-гар эрэ мунхалаахтара-тар. Бары совхозтар, сельсоветтар анаабыт дьыһыттар, охотоведтар кыраытык кэтиэн кө-рөллөрө наада.

Үсүһүннэ, биригизлээн дьон дьаһалыгар сылдьар мунхалары регистрату-лаан аһаах снл ууга киириилэрин бобуохха сөп иһэннэ булчуттар

уонна балыксыттар об-ществодарын алын су-һуэх тэрлээлэригэр 1 күрүһаны көгүлэһэн, тартаран балыгы ыһаан үөскэтэллэрин тэрийэ-хэ.

Оройонуга балыксыт-тар уонна булчуттар об-ществоларын 2600 чи-лэһинэрэ, охотоведтар, сэрим уонна үлэ ыһыт-абылаах ветераннара, пенсионердар, айылга-ны таһыт энтузиастар бааллар. Арай киилэр-ким ханна олорорунан, ханан сылдьарынан күө-лэ күөлгэ балыгы ыһа-тан үөскэтиннэн дьарык-таннаһар. Оччоҕо ады-һах сылынан түмүгө көстүө өтө. Балыгы ула-хан күөллэргэ үөскэти-ни сөргө ханнын баҕара-ры кыра кыстыр уулаах, аһыктыах күөллэргэ, ону аһаан тыһымпыларга, дьүөдөлэргэ да ыһа-лааһа сөп. Оччоҕо 4-5 сылынан күөл снэтар-гына балыктанар.

Н. ЯКОВЛЕВ, Чурапчы сэлэһинэтин олохтооҕо, пенсионер.

ДЭРИЭБИНЭБЭ МАЛААҤЫННАР

Московскай уобалас Подольскай оройуонугар бү-түн дэриэбинэ саҕа дьыһа ийирини малааһынаа-та. Дьыһаа хаһаайыстыбаннай ыһааһынан тутуллу-буттара, ийикийи эмдэмэһиннээхтэр, уһааһыбалы көрүннээхтэр. Олору Сүөһү ийититин Бүтүн Союз-таагы институтун «Щапово» опытной хаһаайыс-тыбатын бастыг үлэһиттэригэр бэрдиһэр. 12 ийи-ринччэ дьыһа хас биригизлэрэ гарахтаах, сүөһү ий-тэр анал тутуулаах. Снанаата 27—30 тыһ. солк. 10 бырыһыанын—бастагы усууһуһун көһөн киирээчи-лэр төлүүдлэр, 50 бырыһыанын опытной хаһаайыс-тыба уйууар, ордуһун дьыһээхтэр 25 снл устата төлүүхтээхтэр.

Снимокка: малааһын ыалдыттарын «Щапово» опытной хаһаайыстыба саҕа Культуранын дьыһити хора көрсөр.

А. Пушкарев фотота. ССТА фотохрониката.

Ас-уөл программатын олоххо киллэрингэ, нэһи-лиэһини аһылык боро-дуусуһаатынан хааччы-лыһаа собо балыгы бул-тааһын (ис-кыах быһы-тынан) улахан суолта-лаах.

Оттон бийнэхэ снл аа-ым соботуопка былаана ыһааһынан туолбат. Хо-лобур, оройон үрдүнэн 1984 сыллаахха 70 тон-на балык соботуопкала-нан атыылаһыта Оттон 1985 сыллаахха—снччх 20 эрэ тонна. Хатылы, Болтоҕо курдук элбэх, урукку өттүгэр бэрт баай күөллэрдээх нэһиликтэр 1-дн, 2-дн эрэ тонна балыгы туттарбыттар. Оттон райпо 20 ийикийи, ийи массымнаны туруо-ран, бэрт элбэх күөлү тардан баран, баара эрэ 10 тонна балыгы нэһи-лиэһинэ атыылаабыт. Мана аһааһа төрөһи-нэ кыаллыбатах дийр-тутах буолуо. Баҕар, ба-лыкпыт аһааһына төп-питэ буолаарай?

Биллэрин курдук, ийи-ники сылларга үрөхтэргэ уу киирингэ адыһаа. Күөллэр ууларын таһы-

БИИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтавай индекс 678700. Чурапчы с. Кара Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—21-332, отделлар—21-265, уопсай 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.